

Informatie over de methode Faqta Nederlands

Kerdoelen in de methode en
uitgangspunten van de methode

Kerdoelen

Nieuwe (concept)kerndoelen Nederlands en
Faqta Nederlands

Kerdoel 1

De school stimuleert de taalcompetentie van leerlingen.

***Aanbodsdoel: school** verantwoordelijk voor geheel aanbieden doel

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
1A	De school zorgt voor een rijke taal- en leesomgeving.	- Faqta draagt bij aan het bieden van taalactiviteiten in een betekenisvolle context, middels het thematische aanbod. Faqta Nederlands-thema's staan op zichzelf, maar we raden aan ze tegelijk met het gelijknamige Faqta Wereld-thema uit te voeren, zodat er op verschillende momenten van de dag herkenning is. - Faqta Nederlands stimuleert een goed aanbod van jeugdliteratuur binnen een vaste leesroutine door de LIST-aanpak in onze thema's te verwerken. Elke les bevat materiaal voor een vrijleesmoment met LIST, los van de rest van het thema, waarmee ook technisch lezen wordt geoefend. Daarnaast bieden we een uitgebreide boekenlijst en verschijnen regelmatig boekfragmenten binnen de bronnen van het Nederlands thema. - Het aanbieden van kennis en vaardigheden uit het leergebied Nederlands in onderlinge samenhang is verweven in de lesopzet van Faqta Nederlands. In elke les komen verschillende deelvaardigheden aan bod, maar deze worden niet telkens expliciet benoemd - De lesopzet van Faqta Nederlands stimuleert leesmotivatie en het durven spreken en schrijven. In elk lesmoment zitten opdrachten die lezen, spreken en schrijven vanzelf integreren. Zo spreken leerlingen standaard samen na het aanbieden van een bron en zijn er regelmatig vrije schrijfopdrachten waarbij ze hun pen niet van het papier halen. - Het bieden van ruimte aan verschillende talen en taalvariëteiten komt terug in diverse lessen binnen Faqta Nederlands waarin deze variëteiten worden besproken. Ook in de Algemene handleiding is aandacht voor NT2-leerlingen en hoe daar mee om te gaan. Het uitgangspunt van Faqta is dat iedereen meedoet met hetzelfde programma, maar met verschillende wegen naar het einddoel toe.

Kerdoel 1 - vervolg

De school stimuleert de taalcompetentie van leerlingen.

***Aanbodsdoel: school** verantwoordelijk voor geheel aanbieden doel

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
1B	De school stimuleert de taalontwikkeling van de leerling in alle leergebieden.	- Faqta draagt bij aan betekenisvolle activiteiten waarin school- en vaktaal en vakspecifieke vaardigheden worden verworven, dankzij onze thematische opzet. Zo is de kennis uit Nederlands ook goed toepasbaar bij wereldoriëntatie. - Faqta draagt bij aan het gebruik van rijke, inhoudelijke teksten in verschillende leergebieden, bijvoorbeeld bij Faqta Wereld, waar bij de eerste twee tegels telkens een authentieke tekst passend bij de les staat. Ook Faqta Nederlands werkt met bronnen, waaronder teksten. - Faqta draagt bij aan het stimuleren van taalproductie en interactie in alle leergebieden via Faqta Wereld, met het doeboek dat ook stelopdrachten en af en toe een gespreksopdracht bevat. - Faqta draagt bij aan het stimuleren van taalverzorging en taalgebruik in alle leergebieden door bij Faqta Wereld stelopdrachten in het doeboek op te nemen, waarin leerlingen worden uitgenodigd een brief, poster, verhaal of iets anders passend te maken. - Faqta draagt bij aan het aanbieden van een schoolbrede set van aanpakken en flexibel inzetbare strategieën om taalactiviteiten in andere leergebieden te ondersteunen. In Faqta Nederlands komen vaardigheden als samenvatten, parafraseren en woordzoeken aan bod, altijd in context en ook toepasbaar in andere lessen.

Kerdoel 2

De leerling begrijpt teksten.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
2A	De leerling toont begrip van zakelijke en literaire teksten.	• Aandachtig luisteren, kijken en vloeiend lezen komt veelvuldig aan bod in Faqta Nederlands. Leerlingen oefenen dagelijks minstens 20 minuten met aandachtig lezen via de LIST-aanpak, en twee bronnen zijn uitgewerkt met de Close Reading-aanpak. Ook bij andere bronnen, zoals podcasts, wordt aandachtig luisteren en kijken gestimuleerd. Elk thema bevat 7 tot 9 authentieke teksten van 1 tot 3 pagina's, variërend in doel en genre. • Het inzetten en uitbreiden van woordenschat, kennis over de wereld en over taal wordt altijd gedaan vanuit de bronnen. Daarnaast is er de Belangrijke woorden-tegel, waarin per deel school- en vaktaalwoorden en figuurlijk taalgebruik worden uitgelegd in een klikplaat, gevolgd door verwerkingsvragen om de woorden in te oefenen. • Het inzetten en uitbreiden van kennis over de vorm van teksten vindt op verschillende momenten plaats. Bij het LIST-lezen is er regelmatig aandacht voor verteltechnieken, genres en thematiek. Ook binnen Faqta Nederlands wordt hier aandacht aan besteed, bijvoorbeeld via de tekstscan in tegel 6 en 11 voor globale kenmerken, of specifieke lessen over een tekstsoort of literaire technieken zoals cliffhangers. Deze verschijnselen worden altijd verkend vanuit één of meerdere bronnen • Het beschrijven van perspectieven, communicatieve doelen, publiek en context gebeurt aan de hand van de verschillende bronnen. Bij Close Reading (sessie 1, tegel 6 en 11) is hier vaak expliciet aandacht voor, terwijl het in de overige lessen regelmatig verweven zit in de gespreksopdrachten na elke bron. • Het in eigen woorden weergeven van hoofd- en bijzaken en hoofdgedachtes komt aan bod bij Close Reading (sessie 1 en 2) en wordt ook besproken tijdens klassengesprekken over een net aangeboden bron. • Strategieën om bijvoorbeeld woordbetekenissen te achterhalen, bijvoorbeeld via de tekst óf een woordenboek, worden ook besproken vanuit de context van de bron. <i>*Taalbeschouwingsverschijnselen worden eerst verkend vanuit de bron. Dat doen de leerlingen met een gerichte opdracht. Daarna volgt een instructievideo en een korte klassikale oefening. De vijfde les van elk deel is een taalbeschouwingsles. Daarin staat het taalverschijnsel nog een keer centraal. Ook in deze lessen worden concrete voorbeelden aangehaald, voornamelijk uit het thema of passend bij het thema.</i>

Kerdoel 2 - vervolg

De leerling begrijpt teksten.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
2B	De leerling evalueert en reflecteert op zakelijke en literaire teksten.	• Het benoemen van inhoudelijke relaties binnen en tussen teksten gebeurt onder andere tijdens de Close Reading-sessies in deel 2 en 3. In sessie 3 (tegel 9 en 14) worden regelmatig bronnen met elkaar vergeleken, vaak een naburige of schurende bron. Relaties binnen een tekst komen aan bod in sessie 1 en 2, maar ook bij de overige bronnen wordt hier regelmatig aandacht aan besteed. • Het benoemen van verschillen en overeenkomsten in feiten, meningen en perspectieven wordt vanaf groep 4 aangeleerd. Leerlingen zoeken dit soort informatie op in verschillende bronnen, soms tijdens de gespreksopdrachten, soms voor de verwerkingsopdrachten. Ook komt dit aan bod tijdens de Close Reading-sessies in deel 2 en 3. • Het benoemen van tegenstrijdige en overeenkomende inhoud binnen en tussen teksten komt vooral aan bod bij Close Reading-sessie 3 (tegel 9 en 14), waarbij leerlingen twee bronnen verwerken in een klassengesprek of samenwerkingsopdracht. • Het evalueren van de bruikbaarheid van teksten komt aan bod bij verschillende gespreksopdrachten naar aanleiding van een bron. • Het reflecteren op waarde, inhoud en vorm van teksten komt regelmatig aan bod bij het nabespreken van het LIST-lezen. Ook bij Close Reading sessie 3 (tegel 9 en 14) en bij het verwerken van de overige bronnen wordt dit oefenen van reflectie gestimuleerd.

Kerdoel 2 - vervolg

De leerling begrijpt teksten.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
2C	De leerling verkent de betrouwbaarheid van verschillende bronnen.	• Het oriënteren op de kenmerken van de aangereikte bronnen wordt minimaal twee keer per thema behandeld, bij bron 4 en bron 6 in de tekstscan • Het benoemen van inhouds- en vormelementen die misleidend zijn of vragen oproepen, komt aan bod naar aanleiding van de tekstscan bij bron 4 en 6, in de gespreksopdrachten en in een aantal aanvullende lessen • Het vergelijkend beoordelen van bronnen op basis van hun betrouwbaarheid komt aan bod bij het beoordelen van verschillende bronnen uit het thema. Hoe kun je weten of iets betrouwbaar is? Dit komt ook expliciet aan bod in enkele taalbeschouwingslessen.

Kerdoel 3

De leerling produceert teksten

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
3A	De leerling spreekt en schrijft afgestemd op doel, publiek en context.	• Het hanteren van een passende aanpak wordt geoefend met de twee grotere (schriftelijke) opdrachten per thema (opgestart in tegel 2 en 17), waar meerdere lessen aan worden gewerkt. Leerlingen volgen een vaste volgorde: eerst een instructievideo, daarna een kort klasgesprek met vragen van het platform, gevolgd door een korte schrijfstart in het leerwerkschrift, bijvoorbeeld een ideeënverzameling, en pas daarna maken ze de eerste versie van hun product. Vervolgens werken ze nog twee lessen verder aan het voltooien van de opdracht alvorens ze het presenteren. • Het in eigen woorden verwerken van informatie uit bronnen tot een gestructureerde tekst komt gedurende het hele thema aan bod. Dit gebeurt in grotere opdrachten van 2–3 lessen, maar ook in kleinere opdrachten van één les. De geproduceerde teksten verschillen per opdracht in structuur, opbouw, doel en publiek. Ook in deel 2 en 3, waar voornamelijk met de Close Reading-aanpak wordt gewerkt, verwerken leerlingen kennis uit de bronnen schriftelijk. • Het inzetten en uitbreiden van kennis over de vorm van teksten gebeurt vooral in deel 2 en 3, waarbij met de Close Reading-aanpak een bron in drie sessies wordt uitgediept. De aangeleerde onderdelen komen bij andere bronnen in het thema steeds weer terug. • Faqta Nederlands biedt geen handschriftonderwijs, zoals vermeld in punt 3.A.4. Bij het maken van hun nette versie nodigen we leerlingen wel uit om extra op hun handschrift te letten, zodat ze een zo verzorgd mogelijk product afleveren. • Het reviseren van een tekst of opdracht is standaard opgenomen in tegel 3 of 18, verbonden aan de grotere opdrachten van deel 1 of 4. Leerlingen bekijken eerst één of twee voorbeelden en hoe deze beoordeeld worden. Daarna geven zij peerfeedback op specifieke criteria. In de themavoorbereiding staat een tip voor de leerkracht om vooraf een steekproef te doen en één of twee opvallende punten klassikaal te bespreken. Vervolgens zetten leerlingen hun kladversie om in een netversie, gebruikmakend van de ontvangen tips. Tijdens het bespreken van de voorbeelden wordt ook aandacht besteed aan het geven van constructieve feedback, tips en tops.

Kerdoel 3 - vervolg

De leerling produceert teksten

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
3B	De leerling gebruikt taal op een creatieve manier.	• Leerlingen verkennen creatief taalgebruik van de schrijver vanuit de bronnen, zowel bij zakelijke als fictieteksten, verspreid over het hele thema. Figuurlijk taalgebruik wordt regelmatig toegelicht in de Belangrijke woorden-tegel. Door de jaren heen krijgen leerlingen ook lessen over vormen van creatief taalgebruik, zoals het herkennen van (niet-rijmende) gedichten of verschillende vormen van beeldspraak, steeds verbonden aan de aangeboden bronnen. • "Leerlingen worden op veel momenten uitgenodigd om hun eigen gedachten, fantasieën en ideeën te verwoorden. Na elke bron volgt bijvoorbeeld een gespreksopdracht met inhoudelijke én meningsvragen. Ook al is het thema van Nederlands gebaseerd op een Wereldoriëntatie-thema, de verwerkingsopdrachten nodigen regelmatig uit tot fantasie, bijvoorbeeld door zelf een verhaal of nieuwsbericht te bedenken geïnspireerd op de bron. • Leerlingen leren door het jaar heen experimenteren met taal. Poëzie komt in elk jaarprogramma minstens één keer aan bod, in verschillende vormen per jaargroep. Daarnaast krijgen ze les over beeldtaal, het werk van illustratoren, en hoe teksten versterkt kunnen worden met beeld. Ook woordgrapjes uit bronnen worden besproken. • Het waarderen van creatief taalgebruik gebeurt bijvoorbeeld bij het bespreken van bronnen en tijdens LIST-lezen. Leerlingen worden uitgenodigd te reflecteren op wat een tekst mooi, grappig, aansprekend of bijzonder maakt.

Kerdoel 3 - vervolg

De leerling produceert teksten.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
3C	De leerling schrijft om tot kennisopbouw of begrip te komen.	• Leerlingen oefenen het weergeven van hoofd- en bijzaken, indrukken en vragen bij de gelezen, bekeken of beluisterde bronnen, bijvoorbeeld in gespreksopdrachten en schrijfopdrachten in het leerwerkschrift. Dit komt verder met name aan bod bij Close Reading sessie 1 (tegel 6 en 11). • Het samenvatten van gelezen inhoud komt vooral aan bod bij Close Reading sessie 1 (tegel 6 en 11), waarbij globale begripsvorming centraal staat. Leerlingen oefenen dit op allerlei manieren: met geschreven samenvattingen, woordwebben, mindmaps of bijvoorbeeld begin-midden-eind-schema's. Vanaf groep 4 wordt dit expliciet en passend aangeleerd • Het verwoorden, onderbouwen en ordenen van kennis uit een bron gebeurt vooral in deel 2 en 3 met de Close Reading-aanpak. In sessie 1 en 2 (tegel 6 en 7 of 11 en 12) verwerken leerlingen de tekst vaak in schema's, zoals woordwebben, mindmaps, oorzaak-gevolg-schema's, pijlschema's, tijdlijnen of venndiagrammen. • Het inzetten en uitbreiden van school- en vaktaal gebeurt impliciet bij alle korte oefeningen, gespreksopdrachten en schrijfopdrachten. Ook gebeurt dit door te werken met een breed palet aan authentieke bronnen van verschillende soorten en typen • Het schrijven met een leesbaar handschrift wordt in Faqta Nederlands niet expliciet onderwezen; hiervoor blijft een aparte handschriftmethode of les nodig.

Kerdoel 4

De leerling voert gesprekken.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
4A	De leerling voert gesprekken afgestemd op doel, gesprekspartner(s) en context.	• Het inzetten en uitbreiden van vaardigheden voor constructieve gesprekken zit verweven in verschillende gespreksopdrachten, zoals na elke bron, in taalbeschouwingslessen, grotere opdrachten (tegel 2–4 of 17–20) en Close Reading sessie 3 (tegel 9 en 14). Hierbij wordt ook aandacht besteed aan rollen en taken in een gesprek, zoals beurtenverdelers of tijdbewakers. Gesprekken komen ook aan bod bij het afsluiten van het LIST-lezen, waarbij leerlingen kort met elkaar uitwisselen over hun eigen boek. • Het actief deelnemen wordt geoefend in de bovengenoemde gespreksopdrachten en activiteiten. • Afstemmen van taal, stem en communicatie wordt geoefend bij presentatieopdrachten, bijvoorbeeld bij het schrijven en voordragen van een spoken word, waarbij ook onderdelen van een voordracht aan bod komen • Het inzetten van informatie in gesprekken gebeurt, doordat deze altijd over de bronnen of de daarop gebaseerde opdrachten over de opdrachten gaan. • Het toepassen van gespreks- en taalconventies passend bij de gespreksvorm wordt aangeleerd bij de klassengesprekken in tegel 9 en 14.

Kerdoel 4 - vervolg

De leerling voert gesprekken.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
4B	De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.	• Het analyseren van argumenten in bronnen, inclusief feiten, meningen, voor- en tegenargumenten, weerleggingen en drogredenen, krijgt expliciete aandacht. Leerlingen passen deze kennis toe in gespreksvormen zoals het stellingspel of een debat. • Bij vaste gespreksvormen, zoals het stellingspel of coöperatieve werkvormen (bijv. placemat), worden leerlingen uitgenodigd door te vragen, toe te lichten en gezamenlijk antwoorden te formuleren. • "Het luisteren naar, doorvragen op en bespreken van andermans ideeën komt op meerdere momenten terug, bijvoorbeeld in het debat (vanaf groep 5) en bij coöperatieve werkvormen, waarbij leerlingen leren gepast te reageren en overtuigende argumenten te herkennen. • Het accepteren of verwerpen van andermans ideeën met argumenten komt expliciet aan bod bij debatten en impliciet bij andere gespreks- of coöperatieve werkvormen, zoals de placemat of samenwerkingsopdrachten • Het samenvatten van inzichten, verwoorden van oplossingen of trekken van conclusies gebeurt bij het opstarten van grotere opdrachten (tegel 2 en 17) en bij het afronden van gesprekken, zoals een stellingenspel.

Kerdoel 5

De leerling ontwikkelt zich als bewuste taalgebruiker.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
5A	De leerling reflecteert op het proces en evalueert het product van een taalactiviteit.	• Het geven en ontvangen van feedback is structureel ingebouwd in tegel 3 en 18, waarbij leerlingen elkaars werk van peerfeedback voorzien op basis van vooraf opgestelde criteria. Voorbeeldfeedback in de klikplaten ondersteunt dit proces. • Het verwoorden van proces, keuzes en strategieën komt aan bod in tegel 4 en 19, bijvoorbeeld wanneer leerlingen hun werk presenteren of gezamenlijk publiceren. Hieraan gaan altijd reflectievragen vooraf, zowel op het platform als in een gespreksvorm. • Grote opdrachten (opgestart in tegel 2 en 17) zijn opgesteld aan de hand van duidelijke criteria, toegelicht in de video's De opdracht of Aan de slag (lichtblauwe achtergrond) en vermeld in het leerwerkschrift. De criteria zijn gespreid over de lessen, maar het eindpunt is vanaf les 2 of 17 helder. Ze vormen ook het uitgangspunt voor peerfeedback of onderlinge hulp in les 3 en 18. • Formuleren van leerdoelen voor proces en product kan via het evaluatieblad (*vernieuwd in 2026-2027). Leerlingen kunnen hier doelen voor het komende thema op vastleggen. Bij de reflectie op grotere opdrachten worden vragen gesteld als: "Wat zou je de volgende keer anders doen of anders aanpakken?"

Kerdoel 6

De leerling toont inzicht in taal als systeem.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
6A	De leerling beschouwt de relatie tussen vorm en betekenis van taal.	• Verkennen hoe letterklanken, klemtoon, intonatie en ritme samenhangen met betekenis wordt onder andere gedaan bij het opstarten en afsluiten van het LIST-lezen (tegel 1 t/m 21). Dit komt ook terug in poëzielessen en lessen over voordracht. • Inzicht tonen in de opbouw van basale woorden om betekenis af te leiden wordt gedaan in de lessen taalbeschouwing, waarin woordsoorten, vervoegingen en het afleiden van onbekende woorden aan bod komen. • Verkennen hoe woordvolgorde en zinsdelen de betekenis van een zin bepalen gebeurt op verschillende momenten in het thema. Eerst onderzoeken leerlingen een verschijnsel vanuit een bron, daarna volgt een instructievideo (paarse achtergrond) en een oefening in de klas. De vijfde les van elk deel staat het taalverschijnsel centraal. Soms wordt EDI toegepast, andere keren een alternatieve opbouw, bijvoorbeeld bij stijlmiddelen of taalvariëteiten. • Verkennen hoe woordgebruik, stijlmiddelen en opbouw van teksten de betekenis beïnvloeden gebeurt op dezelfde manier. • Het functioneel gebruik van taalkundige begrippen en taalbeschouwingsstrategieën wordt eveneens op deze wijze aangeleerd en gekoppeld aan opdrachten in het leerwerkschrift.

Kerdoel 6 - vervolg

De leerling toont inzicht in taal als systeem.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
6B	De leerling toont inzicht in regels en procedures voor spelling, formulering en interpunctie.	• Correct formuleren op woord-, zin- en tekstniveau wordt aangeleerd door de vele grote en kleine schrijfoopdrachten. Daarbij krijgen leerlingen ook les over passend taalgebruik voor specifieke doeleinden en gepaste schriftconventies. Ze ontvangen hierop op vaste momenten feedback. • Verbinden van vorm en betekenis om correcte spelling te achterhalen komt niet aan bod in Faqta Nederlands. Een aparte spellingmethode blijft nodig. • Het ontwikkelen van spellingsbewustzijn en een spelling geweten wordt gestimuleerd met de criteria van de grotere opdrachten. Daar staat regelmatig een doel bij over spelling, vooral wanneer de opdracht een brief richting een externe partij betreft. Leerlingen worden uitgenodigd om hun eigen werk of dat van een klasgenoot te bekijken met de tot dan toe aangeleerde spellingsregels in gedachten. • Reflecteren op gemaakte keuzes in woorden en zinnen gebeurt in les 3, les 18 en af en toe in les 4 of 19. Dit gebeurt bij het geven van feedback, het bespreken van het gemaakte werk en het achteraf reflecteren op proces of product. • Inzetten van hulpmiddelen en bronnen om regels en procedures correct toe te passen en teksten te redigeren zit op verschillende plekken in het materiaal. De vijfde tegel van elk deel is een taalbeschouwingsles. Afhankelijk van het centrale taalverschijnsel is de les opgebouwd volgens EDI of een alternatieve opbouw. Bij EDI krijgen leerlingen expliciet uitleg over het concept en de gekoppelde vaardigheid, met vaste stappenplannen die langzaam worden ingeoefend. Het redigeren van teksten gebeurt in les 3 of 18 op basis van eerder vastgestelde criteria. Leerlingen controleren elkaars werk en verwerken feedback op hun eigen werk, eventueel in les 4 of 19 verder afgewerkt.

Kerdoel 7

De leerling verkent het gebruik van taal.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
7A	De leerling verkent hoe je met taal uiting geeft aan identiteit.	• Het verkennen van het eigen talige repertoire in relatie tot hoe je wilt overkomen komt gedurende verschillende jaarlagen aan bod in de taalbeschouwingslessen. Dit gebeurt altijd in relatie tot een bron, bijvoorbeeld bij lessen over accenten en dialecten in de Nederlandse taal naar aanleiding van een podcast. Lichaamstaal wordt behandeld bij lessen waarin voordracht en presentatie centraal staan. • Het verkennen van het eigen talige repertoire in relatie tot publiek, doel en context wordt behandeld in verschillende lessen, zoals taalbeschouwingslessen over hoe je je taalgebruik afstemt op een bepaald publiek. • Reflecteren op hoe je overkomt op anderen op basis van keuzes in het eigen talige repertoire komt terug in gesprekken over gespreksopdrachten of hoe leerlingen zich presenteren, bijvoorbeeld in een persoonlijke brief. Hierbij komen ook lessen aan bod over informeel en formeel taalgebruik en wanneer welk gebruik passend is. • Het waarderen van het eigen talige repertoire kan gedaan worden met het evaluatieblad aan het einde van het thema. Dit wordt besproken in gesprekken over bijvoorbeeld taalvariëteiten of het gemaakte werk.

Kerdoel 7 - vervolg

De leerling verkent het gebruik van taal.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
7B	De leerling verkent taalvariatie en taalverandering in het Nederlandse taalgebied.	• Het verkennen van verschillende taalvariëteiten van het Nederlands komt gedurende verschillende jaarlagen aan bod in de taalbeschouwingslessen. Dit gebeurt altijd in relatie tot een bron, bijvoorbeeld bij lessen over accenten en dialecten naar aanleiding van een podcast. Ook bij lessen over voordracht en presentatie komt dit terug. Soms gebeurt dit tijdens het opstarten of afsluiten van een LIST-leesmoment, bijvoorbeeld wanneer een personage in een boek een bepaald accent krijgt. • Het vergelijken van de contexten waarin verschillende talen en taalvariëteiten worden gebruikt gebeurt via bronnen, zoals teksten geschreven door een specifieke beroepsgroep voor een bepaalde context. Samen worden deze contexten verkend. • Het benoemen van overeenkomsten en verschillen tussen het Nederlands en andere talen komt aan bod bij lessen over leenwoorden, maar ook wanneer andere talen via bronnen voorbij komen. Hier wordt bij stilgestaan in bijvoorbeeld gesprekken naar aanleiding van de bron. • Het verkennen van overtuigingen over verschillende talen en taalvariëteiten gebeurt in specifieke lessen waarin leerlingen taalvariëteiten onderzoeken. • Het verkennen van verandering in taalgebruik onder invloed van taal, media en maatschappelijke ontwikkelingen gebeurt op basis van bronnen. Er worden oude bronnen gebruikt, of juist bronnen geschreven door kinderen, of teksten met een specifieke tijdgeest. In het daaropvolgende gesprek wordt hier met elkaar op gereflecteerd.

Kerdoel 8

De leerling doet ervaring op met literatuur.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
8A	De leerling ontwikkelt een eigen leesvoorkeur.	• Het lezen en beluisteren van boeken en teksten van verschillende schrijvers en genres gebeurt via de verschillende soorten bronnen. Dit kunnen teksten bij Nederlands zijn, maar ook geanimeerde prentenboeken of ingesproken boekfragmenten als luisterverhaal. Hierbij worden zowel klassiekers als nieuwe kinderboeken gebruikt. Daarnaast maken leerlingen kennis met vijf boeken per thema via het LIST-lezen. In elk deel staat één boek centraal waar de leerkracht uit voorleest en een opstartmoment aan koppelt. Zo komen leerlingen jaarlijks nog zo'n 35 boeken tegen, naast de bronnen in het leerwerkschrift. Verder is er een boekenlijst beschikbaar met 25 boeken, waarvan 20 thematisch zijn en 5 los daarvan 'gewoon' mooi of passend voor de doelgroep. De boeken variëren in soort, genre, schrijver en thematiek. • Het geven van een waardeoordeel gebeurt tijdens de afsluiting van elk LIST-lezenmoment. Ook komt dit terug bij gesprekken over de bron en bij Close Reading sessie 3, waar vaak een eigen mening over de tekst centraal staat (tegel 9 of 14). • Het aangaan van nieuwe leesuitdagingen wordt gestimuleerd door de vele authentieke, tekstuele bronnen die bij een thema horen. Sommige teksten zijn drie pagina's lang. In schooljaar 2026-2027 ontvangt de docent handvatten voor het LIST-lezen, waaronder een instrument om bij te houden wat leerlingen lezen en om vervolgens leesgesprekken te voeren. Er wordt actief gestuurd op het lezen van 25 boeken per jaar. • Bij elk LIST-moment gaan leerlingen kort met elkaar in gesprek over het boek. Daar oefenen zij o.a. met het verwoorden van persoonlijke voorkeur. Telkens staat een andere vraag of onderwerp centraal, bijvoorbeeld over boekkeuze, doorzettingsvermogen of wanneer je stopt met lezen. Dit wordt toegepast op het boek dat zij op dat moment lezen.

Kerdoel 8 - vervolg

De leerling doet ervaring op met literatuur.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
8B	De leerling verkent de waarde van literatuur.	• Het verwoorden van de persoonlijke leeservaring en beleving gebeurt standaard bij het afsluiten van een LIST-leesmoment. Dit gaat altijd over een specifiek onderwerp of vraag. Daarnaast komt het terug bij Close Reading lessen, wanneer leerlingen een fragment uit een leesboek hebben gelezen. • Het verwoorden van inzichten over zichzelf op basis van literatuur komt aan bod tijdens het LIST-lezen en bij de gespreksopdrachten die volgen op elke bron. • Het verwoorden van inzichten over anderen op basis van literatuur, komt aan bod tijdens het LIST-lezen. Het komt ook aan bod tijdens de gespreksopdrachten die volgend na elke bron. • Het verwoorden van inzichten over de wereld en culturen op basis van literatuur gebeurt tijdens LIST-lezen, bij de gespreksopdrachten na elke bron, en regelmatig ook in Close Reading sessie 2 (tegel 7 of 12) en sessie 3 (tegel 14 of 19).

Kerdoel 9 - vervolg

De leerling toont inzicht in genrekenmerken van literatuur.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
9A	De leerling toont inzicht in verhalende teksten.	• Het beschrijven van het probleem, de wens van de hoofdpersoon of de ontwikkeling van het verhaal komt regelmatig terug in Close Reading sessie 1 (tegel 6 of 11) bij het lezen van fictie. Daarnaast wordt dit verkend als taalverschijnsel vanuit een bron. Leerlingen krijgen les over bijvoorbeeld een probleem-oplossingstructuur in een verhaal. • Het beschrijven van personages, zowel hoofd- als bijfiguren, en hun karakter komt geregeld terug bij het schrijven van karakterschetsen, vooral in Close Reading sessie 2 (tegel 7 en 12). Reflectie op deze karakters verschijnt ook regelmatig in sessie 3, bijvoorbeeld bij het analyseren van gedrag van de hoofdpersoon of het beschrijven van de beleving van een personage. • Het benoemen van verteltechnieken van een schrijver komt o.a. aan bod bij het opstarten van LIST-leesmomenten, waarna leerlingen dit verkennen in hun eigen boek bij de afsluiting. Ook wordt hier in verschillende lessen taalbeschouwing aandacht aan besteed, altijd vanuit een bron, bijvoorbeeld bij cliffhangers of andere vormen van spanningsopbouw. • Het beschrijven van waar, wanneer en onder welke omstandigheden een verhaal plaatsvindt gebeurt vaak bij het bespreken van een tekstuele bron. Gerichte opdrachten hierover komen vooral voor in Close Reading sessie 1 (tegel 6 en 11), wanneer leerlingen een globaal begrip van de tekst vormen.

Kerdoel 9 - vervolg

De leerling toont inzicht in genrekenmerken van literatuur.

Kerdoel	Doelzin	In Faqta Nederlands
9B	De leerling toont inzicht in genrekenmerken van literatuur.	• Het onderscheiden van poëzie-, proza- en dramateksten op basis van genrekenmerken wordt onderwezen vanuit bronnen. Dit kan gaan om niet-rijmende gedichten, toneelscripts of spoken word, maar ook verschillende genres verhalen zoals sciencefiction of historische verhalen. Kenmerken worden besproken in taalbeschouwingslessen of bij de bron zelf, en bij de start van LIST-leesmomenten wordt dit ook toegepast op het eigen boek van de leerling. Ook komt het regelmatig aan bod in de tekstscan, in tegel 6 of 11. • Het benoemen van kenmerkend taalgebruik in literaire genres, zoals figuurlijk taalgebruik, rijm en ritme, wordt eveneens vanuit bronnen aangeleerd. Dit kan gaan om gedichten of zakelijke teksten met figuratieve vormen. Samen worden deze elementen verkend en verder ingeoefend in de vijfde les van elk deel. • Het benoemen van kenmerkende visuele elementen in literaire genres, zoals illustraties en vormgeving, gebeurt bij bijvoorbeeld de tekstscan in tegel 6 en 11. Daarnaast krijgen leerlingen les over beeldtaal, de kracht van illustraties en de keuzes die een illustrator maakt op basis van de tekst.

4

De methodiek

Uitgangspunten Faqta Nederlands
methode

Faqa Nederlands

Mijn boekverslag

Titel van het boek:

Naam van de schrijver:

Naam van de illustrator:

Mijn beoordeling van het boek: ☆☆☆☆☆

Waar gaat het boek over?
Schrijf een korte samenvatting.

Teken je favoriete gedeelte:

Wat was je favoriete gedeelte uit het boek?

Beschrijf de hoofdpersoon uit het boek:
Naam:

Leerwerkschrift

De allerkleinsten op aarde

faqa

Nederlands

Thematische methode waarin taal, technisch lezen en begrijpend lezen geïntegreerd worden aangeboden, gekoppeld aan gelijknamige thema's van wereldoriëntatie.

Aarde & Wetenschap

In de leerlijn 'Aarde & Wetenschap' leer jij je leerlingen de aarde van binnen tot buiten kennen. Ze gaan als echte wetenschappers uitzoeken hoe alles werkt op aarde en verdiepen zich in verschillende technieken, natuurkrachten en uitvindingen.

Nederlands

Groep 4 t/m 8

Groep 4

Onze handige aarde
Nederlands

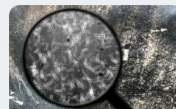
Groep 5

De aarde van een afstand
Nederlands

Groep 6

Het milieu op aarde
Nederlands

Groep 7

De allerkleinsten op aarde
Nederlands

Groep 8

De aarde in beweging
Nederlands

Thema toevoegen

Basiskenmerken Faqta Nederlands

Groep: 4 t/m 8

Vakken: Begrijpend Lezen, Technische Lezen, Taal.

*Let op: dit is de oude indeling. Je ziet bij ons nergens deze begrippen terugkomen.

** Let op: Geen (werkwoord)spelling.

** Let op: Geen handschriftonderwijs.

Hoeveel thema's in een jaar? 7. Op volgorde van de jaarplanning.

Hoe vaak in de week? 5 taallessen en 5 leesmomenten per week, voor 4 weken lang. Daarna afsluitingsweek.

→ 35 weken onderwijs (van de 40), zodat je tijd hebt...

... voor uitloop.

... om 1x per jaar gedurende twee/drie weken Zelf onderzoeken te doen met je klas.

... om tussendoor de projectthema's te doen die op de jaarplanning staan.

Combi met? Met Faqta Wereld, Digi, Topo, Project.

Combi met Faqta Wereld raden we sterk aan: je bent dan 7x in de week met één thema bezig.

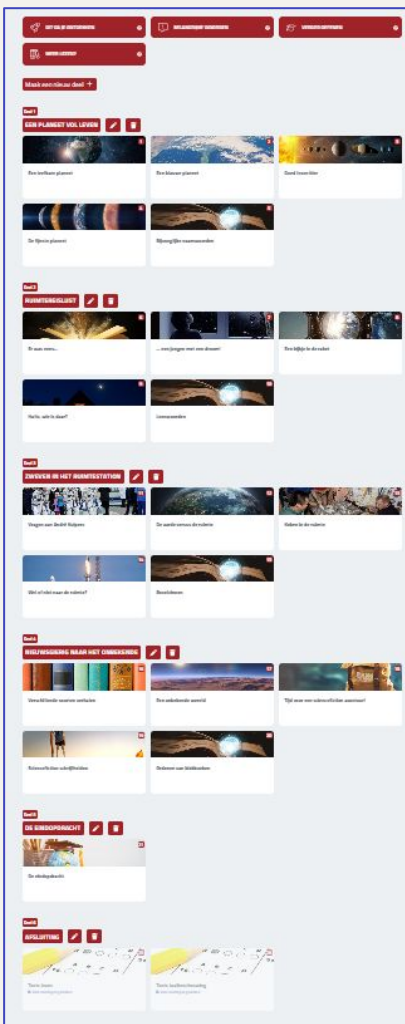
Nooit in combinatie met Faqta Lezen.

Verwerkingsmateriaal? In het leerwerkschrift, 1 per thema. Nu nog te downloaden, vanaf 2026-2027 alleen te verkrijgen via de webshop.

Kerdoeldekkend? Ja, behalve het kerndoel omtrent (werkwoord)spelling (6B, punt 2). Het gaat hier om de **nieuwe** kerndoelen.

Uitgangspunten

- Elke thema heeft dezelfde opbouw
 - Verschil in lesopbouw voor groep 4 t.o.v. 5 t/m 8
- Koppeling tussen het WO-thema en Nederlands thema
 - Gedurende min. 5 weken bouwen aan een brede kennisbasis rondom één thema
 - Nederlands vanuit een WO-context: opdrachten/gesprekken o.b.v. **bronnen** over WO-inhoud
 - 11 stuks per thema
 - Afwisselende soorten: teksten, video's, podcasts, luisterverhalen, beeldverhalen, etc.
 - Tekstuele bronnen zijn **altijd authentiek**
 - Rijk en gevarieerd aanbod & verwerking omtrent elk thema
- Alle vaardigheden komen geïntegreerd aan bod
 - Schrijven, lezen, luisteren en spreken gecombineerd binnen in één les.
 - Benoemen we niet specifiek → in lijn met nieuwe kerndoelen
 - Per thema 2 schrijf- of presentatieopdrachten waar leerling meerdere lessen aan werkt
 - Veel aandacht voor boeken & lezen gedurende het thema
- Actieve rol van de leerkracht; leerkracht handvatten geven om keuzes maken
- Geen differentiatie middels lesaanbod, wel in ondersteuning en verwerking
- Verwerking veel op papier, in een **leerwerkschrift**
- De LIST-onderdelen staan inhoudelijk **los** van de rest van de tegel.
 - Inzetten op willekeurig moment op de dag
 - Breder aanbod van jeugdliteratuur mogelijk hierdoor, dan je te 'beperken' door het thema

Tegelstructuur Nederlands

Deel 0

Dit ga je ontdekken
10 minuten

Belangrijke woorden
30 min

Meer lezen?
10 min

Verder oefenen
30 min

Deel 1 | [onderwerp]

Les 1: Bron 1 - introductie
deelonderwerp

Les 2: Bron 2 -
taalbeschouwing vanuit bron
+ start langere opdracht

Les 3: Bron 3 -
controleren, reviseren en
afmaken opdracht

Les 4: Reflectie, presentatie
en/of publicatie opdracht (en
evt. afmaken)

Les 5: Taalbeschouwingsles
over onderwerp uit les 2

Deel 2 | [onderwerp]

Les 6: Bron 4 - Close Reading
sessie 1

Les 7: Bron 4 - Close
Reading sessie 2

Les 8: Bron 5 -
taalbeschouwing vanuit
bron + korte opdracht

Les 9: Bron 4+5 - Close
Reading sessie 3

Les 10:
Taalbeschouwingsles
over onderwerp uit les 7

Deel 3 | [onderwerp]

Les 11: Bron 6 - Close Reading
sessie 1

Les 12: Bron 6 - Close
Reading sessie 2

Les 13: Bron 7 -
taalbeschouwing vanuit
bron + korte opdracht

Les 14: Bron 6+7 - Close
Reading sessie 3

Les 15:
Taalbeschouwingsles
over onderwerp uit les 12

Deel 4 | [onderwerp]

Les 16: Bron 8 - introductie
deelonderwerp

Les 17: Bron 9 -
taalbeschouwing vanuit bron
+ start langere opdracht

Les 18: Bron 10
controleren, reviseren en
afmaken opdracht

Les 19: Reflectie, presentatie
en/of publicatie opdracht (en
evt. afmaken)

Les 20:
Taalbeschouwingsles
over onderwerp uit les 17

Deel 5 | Eindopdracht

Les 21: Bron 11 - praktische of
creatieve verwerking o.b.v.
tekst

Deel 6 | Afsluiting

Toets lezen
45 min

Toets taalbeschouwing
30 min

Uitgangspunten bronnen

- 11 per thema
- Sluiten inhoudelijk aan bij thema
- Vormen vertrekpunt van de lessen en opdrachten
 - Input om over te lezen, te praten, te schrijven of naar te luisteren
- Afwisselende soorten bronnen binnen thema
 - Creëren van rijke leeromgeving
 - Zo gaan kennis opdoen over de wereld en taalontwikkeling hand in hand
- Teksten, luisterverhalen, beeldverhalen **altijd** authentiek.

LIST in Faqta Nederlands

- Tegel 1 t/m 21
- Dezelfde routine als LIST: 1 slide per onderdeel
- Afspraken staan op het bord, in de themavoorbereiding en in de algemene handleiding
- Modelscripts beschikbaar voor het opstarten van je leesmoment
- Bij groep 4 wordt hardop lezen gestimuleerd
- Inhoudelijk losstaand van de rest van de tegel
 - Kunt dit dus op elk willekeurig moment van de dag doen
 - Expres niet thematisch: mogelijkheid om breed palet van jeugdboeken aan te bieden
- Per deel één boek centraal: 35 boeken per jaar besproken
 - Gevarieerd:
 - Meestal fictie, soms non-fictie
 - Passend bij leeftijdsgroep
 - Thematiek, schrijvers, onderwerp, moeilijkheidsgraad, genres verschillen
 - De benodigde boeken vind je:
 - Bij de samenvatting op de lesgevenpagina
 - Bij de tegelinformatie
 - In de themavoorbereiding
 - Op de boekenlijst
 - Boek moet je dus in de klas hebben liggen om de introductie mee te doen
- Monitoringsinstrumenten zoals de *intonatietoets* zijn bij aanvang schooljaar 2026-2027 beschikbaar

Vind ons:
www.faqta.nl
service@faqta.nl